

ZEPTALI JSME SE

jsem pro jinou výstavu dokumentoval Národní park Podyjí, krásné místo, mám to tam moc rád. Ptáky fotím až posledních asi deset let.

Proč zrovna létavce?

Focení opeřenstva přirozeně vyplynulo z toho, že 35 let pozoruji ptactvo rekreačně, tedy páchám birdwatching, birding, případně česky asi nejvýstižněji ptáčkaření. A v některých zemích je to velmi populární hobby. Ptactvo také studuji už čtvrtstoletí jako ornitolog. Za směřování k fotografování ptáků tak trochu může můj bývalý doktorand Libor Vaicenbacher, výborný fotograf, který mne přesvědčil, že bych si měl koupit pořádný objektiv a věnovat se fotografování ptáků systematicky a dlouhodobě. Díky němu jsem se nechal doslova chytit do pasti ptačí fotografie.

Znal jste se s cestovatelem Vladimírem Paulištou a vím, že jste obdivovatelem fotografa Slávy Štochla. Ti ještě fotili starými analogovými přístroji. Můžete porovnávat, zažil jste také ještě analogovou dobu focení?

Ale ano, mám ještě takovou zkušenost, hodně jsem fotil na cestách po světě. Například v roce 2003 jsme byli na výpravě po Brazílii, Bolívii a Argentině, za tři měsíce jsem nafotil nějakých šedesát či sedmdesát diákových filmů, z toho byly ale jen asi dvě, tři fotky nějakého opeřence použitelné – ono fotit ptactvo základním zoomem není, pravda, ideální. Jednu z těch ptačích fotek jsem skutečně zařadil do knížky, abych k tomu mohl vyprávět příběh. S digitálem a dlouhým zoomem jsem začal až v roce 2013.

Obecně moderní technika neskutečně přispěla ke snadnosti fotografování ptáků. Ty dnešní foťáky jsou vedle analogů jako závodní Ferrari vedle trakaře. Například ve starých knížkách Slávy Štochla nebo Oldy Mikulíci, když jste viděl letovku nějakého ptáka, tak vás ohromila, jak je parádní. Dnes bych takovou

O SNÍMCÍCH S PŘÍBĚHEM

Na předvánoční trh se dostala mezi záplavou nových titulů kniha, která by se dala nazvat fotografickou. Také jsem si to myslel, když jsem ji poprvé vzal do ruky. Ale hned po prolístování prvními stránkami jsem musel svůj názor opravit. Poutavé a atraktivní snímky ptačích druhů z celého světa jsou kromě technické dokonalosti umocněny rozšířenými popisky, vlastně takovými minipříběhy a specifickými, místy naučnými, místy zábavnými, komentáři.

Autorem knihy je ornitolog, fotograf, cestovatel a publicista **Tomáš Grim**. A protože jsem si okamžitě vzpomněl například na jeho nedávný článek v Myslivosti 4/2022 o unikátním hnízdění výřečků malých v Olomouci, požádal jsem ho za čtenáře časopisu o krátký rozhovor.

Jak jste se dostal k fotografování a k ptáčkaření? Formovalo vás rodinné prostředí?

Vezmu to od konce. Rodinné zázemí jsem si uvědomil, když jsem začal sestavovat knížku, protože se tam hodně začaly objevovat fotky technické, geometrické, urbánní a přemítal jsem, proč mě industriální kompozice oslovují. Pak mi vytanulo, že moji rodiče jsou architekti. Tahle souvislost mě předtím nenapadla.

Jako dítě jste měl někdy touhu fotografovat?

To vůbec. Začal jsem fotit hodně pozdě a cesta k vážnějšímu focení byla dost kostrbatá. V knížce v úvodním textu popisuji cestu, která mě dovedla až k fotografii ptactva. Postupně jsem fotil architekturu, o noční Olomouci jsem měl výstavu, fotil jsem také krajinky, například

PROZRAZENÍ TAJEMSTVÍ JAKO SVATEBNÍ DÁREK. Jak poznáme sedící kukačku z dálky i bez dalekohledu? Snadno – svěšená křídla, zvednutý ocas – tato kombinace je tak typická, že záměna, alespoň v našich krajích, nehrozí. To ví každý vážnější zájemce o přírodu. Kukaččák, kterého zahlédneme mnohem častěji než skrývavější samice, však takto typicky nese-dává proto, abychom ho poznali. Až výzkum italských kolegů ukázal, že samci svěšují křídla tím častěji, čím větší je v jejich okolí hnízdní hustota potenciálních hostitelů – rákosníků obecných a velkých. Podobně „ocas vzhůru“ značí, že v okolí je zvýšená nabídka hnízdních obětí. Samci tedy tímto „poukazováním“ mohou samicím předávat informace o nejlepších místech k parazitování. I tak se promiskuitní záletník kukaččák věnuje svým samičkám, z hlediska hostitelů informační únik, z pohledu kukaček nemateriální svatební dárek...
Pálava, Česko, květen 2021, Nikon D500, Nikkor 200–500 f/5,6, 500 mm, ISO 2 000, 1/2 000, f/5,6

fotku okamžitě smazal už ve foťáku, jsme technicky úplně jinde – což můj obdiv ke klasikům jen zvyšuje! Už třeba jen rychlost snímání. Fotograf za starých časů pořídil letovku, ale křídla skoro nikdy nebyla v té správné poloze. Dneska uděláte za vteřinu i dvacet snímků a vyberete si ten, na kterém má pták přesně tu polohu křídel, jakou chcete. Doslova na pixel.

Když se ale podívám na snímky v knize, tak ty vypovídají nejen o technice. Dnes lze s jistotou nadsázkou říci, že kdokoli dokáže vyfotit cokoli, když má moderní foťák, ale je potřeba mít i oko, výtvarný pohled, správnou kompozici, najít neokoukaný úhel záběru i odpovídající světlo. To přece není jen o technice...

Určitě. Dobrá fotka nikdy nebyla jen o technice. Jednou se mě zmíněný doktorand Libor zeptal, kdy jsem se naposledy rozplýval nad nějakým snímkem jenom proto, že byl perfektně ostrý? Trefa do černého!

Letos v Londýně jsme byli na výletě v přírodopisném muzeu, kde jsou vystavené i fotky z Wildlife Photographer of the Year, což je nejprestižnější fotografická soutěž přírody na světě. Tam bylo jasně vidět, že ostrost často vůbec nehraje roli. Některé vítězné fotky měly pohybovou neostrost, zjevně nechťenou. Nebo krásná fotka lysky, běží po ledu, nese rybu, hlava lysky i ryba jsou zcela mimo rovinu ostrosti, a přesto tento snímek vyhrál.

Souzním s porotou, protože ani na mě už dneska nedělají extra dojem perfektně ostré fotky, pták sedící na větvi a za ním je tzv. hračková, rozostřená zelená pozadí, typická atla-

MEMENTO MORI? CARPE DIEM! Kontrast mezi životností střízlíka a neživotností jelení lebky, v níž si střízlík postavil hnízdo, mi poté, co jsem tak silný motiv zahlédl na Facebooku, nedal spát. Na focení už ale bylo pozdě, střízlík už vyváděl mladé, další rok v lebce nezahníždil, až třetí rok vše klaplo. Alespoň jsem si to myslel, když jsem k inkriminované chalupě na Vysočině dorazil – od potoka se ozývaly hlasy už vyvedených střízlíčat! Polil mě studený pot. Naštěstí se ale střízlíci na rozdíl od ostatních pěvců do hnízda vracejí. Je to jeden z mála dlouho plánovaných snímků, jinak skoro vše fotím ad hoc, ale na Czech Nature Photo 2024 snímek získal 1. místo v kategorii Cena za nejlepší fotografii české přírody.

Dašovský mlýn, Česko, srpen 2023, Nikon D500, Nikkor 200–500 f/5,6; blesk, stativ 270 mm, ISO 1 800, 1/400, f/5,6

sovka. Jak se to jednou naučíte, tak to sekáte jak Baťa cvičky. To mě neoslovuje, oslovuje mě kreativita, autentičnost, příběh se záběrem spojený.

Vy jste kromě ornitologa a fotografa také cestovatel a za ptáky jste procestoval celý svět. Kde všude jste byl a kolik míst jste navštívil?

Nevím, kolik máme prostoru, to by bylo na dlouho.... Ale z jiného úhlu pohledu. Pro mě je klíčová taky jistá reprezentativnost pořízených záběrů. Tím nemyslím, že bych chtěl někde chodit v saku a kravatě (směje se), ale chci mít reprezentativní vzorek zkušeností ze světa. Místo toho, abych tisíckrát jezdil na jednu lokalitu, tak radši pojedu dvakrát na pět set lokalit, pokryt co největší pestrost ptačích druhů taxonomicky, biotopově nebo geograficky, z té poslední stránky pak v první řadě všechny svěťadily.

To, že jsem měl to štěstí procestovat víc zemí vyplynulo i díky mé vědecké práci. Dělali jsme třeba výzkum hnízdních parazitů ve Finsku, Číně, na Novém Zélandu, v Argentině a já se vždy snažil na tyto pracovní cesty navázat další poznávací cestou. Chtěl jsem se cíleně podívat na všechny svěťadily, což se mi postupně povedlo a vidím smysl v tom mít ke každé oblasti jakýsi „fotografický vzorek“. Každý svěťadil je docela jinačí planeta, která nemá skoro žádný překryv, ať už biologicky nebo kulturně, s ostatním svěťadily. Proto беру s rezervou, když někdo řekne „projel jsem celý svět, jsem znalec, protože jsem byl na třech svěťadilech“ – vždy si hned řeknu „no fajn, ale to ti zbývají ještě čtyři planety...“.

Takže jste spojoval vědeckou výzkumnou práci s focením. Ale absolvoval jste také cesty, kdy jste cíleně jel za nějakým druhem ptáka?

To ani ne. Víím, že spousta fotografů jde vyloženě po tom, aby vyfotili třeba orla opičáho na Filipínách nebo harpyji v Amazonském pralese, ale já to mám nastavené jinak. Pro mě

je důležitá již zmíněná reprezentativnost. Chci postupně poznat třeba všechny typické biotopy Jižní Ameriky. Zrovna za pár dní odjíždíme znovu do And, do Bolívie, chci vidět a vyfotit, co je tam typické. Nejdou cíleně po „fotografických specích“, po vzácných druhích, ale naopak po běžných a typických místních druhích. Co uvidím, to uvidím, to si vyfotím, to je můj přístup.

Samozřejmě mě potěší, když najdeme něco speciálního, což se vzácně povede, ale není to můj hlavní cíl cesty. Například kdybych se vypravil jako cizinec na fotovýpravu po České republice, tak by mi nešlo o to najít hnízdění vzácného konipasa citronového někde v Krušných horách, protože to je atypické a proto ne-reprezentativní, ale chtěl bych se podívat do typického lesa, kolem běžného rybníka, projít si stepní místa i horské holiny, chtěl bych vidět především typické druhy, které tu žijí.

V knize mne zaujalo i to, že se snažíte ve svých záběrech postihnout průnik divoce žijících ptáků do urbánního prostředí...

Přesně tohle mě baví a je to takové dědictví mého výzkumného období, kdy jsme zkoumali hojně kosa a drozdy ve městech, jak v ČR nebo na Novém Zélandu, kde jsou uměle vysazeni. Tam se vlastně míchala ptačí urbánní a invazní ekologie. Když jsem kosa a drozdy fotil, uvědomil jsem si, že městské prostředí nabízí scény, které v přírodě nikdy nemůžete vyfotit, respektive město v sobě zahrnuje také scény, které vyfotíte mimo město, ale už ne naopak. Můžete vyfotit pěkně labuť, jak si protahuje křídla na rybníce mimo město a stejně tak na rybníku v parku a ta fotka bude vypadat podobně. Můžete vyfotit ptáky jakoby v lese, ale bude to focené v městském parku. Pak ale máte ve městě domy, techniku, auta, lidí přecházející ulici, a to jsou mnohdy zajímavé scény, které mimo město nafotit nejde.

V knize mne osobně třeba zaujal snímek lysky pod vodotryskem a kolem lidí v parku, líbí se mi i snímek volavky v londýnském parku, kdy volavka zaujala pána místo tří slečen v pozadí...

Když jsem tu scénu zahlédl, tak ve mně hrklo, protože jsem si uvědomil možný vypovídací potenciál záběru. To byla vteřinová záležitost. Já jsem fotil něco jiného, ale rychle jsem přezoomoval, fascinovala mě interakce mezi pánem a volavkou. Volavka ho v podstatě ignorovala, mimo město se k volavce nedostanete pod 150 metrů, ale tady ti dva stojí od sebe snad na dva metry a do té scény začaly vcházet tři dívky za nimi. Muž věnoval pozornost volavce, záběr ale umocnily právě ty tři dívky v pozadí, tak trochu s nadsázkou je to scéna, kdy se spojil bird-watching a girlwatching... (směje se).

Ale vaše záběry ještě navíc umocňují popisky, protože Vy kromě evidentně daru fotografického máte i dar vypravěčský. Líbí se mi, že text nepředstavuje jen druh ptáka, ale násobí dojem z vyfocené scény...

To mě moc těší, že to tak vnímáte, protože já si také myslím, že kýžený dojem z dobré fotky někdy i z půlky stojí na zajímavém popisku. Vždyť spousta potenciálně skvělých snímků je bez toho, že bychom se dozvěděli, kdy a za jakých okolností snímek vznikl, vlastně poloprázdná či nicneřikající. Toto je jasné u fotek historických nebo politických událostí, ale v přírodopisné fotografii spouště lidem nedochází, jak velký dělá rozdíl, když vyfotím kosa v Olomouci nebo udělám zdánlivě stejnou fotku v Melbourne v Austrálii. Ty dva snímky jsou významově tisíce světelných let od sebe. Proč?

Fotka v Olomouci bude běžná urbánní fotka „kosák na trávníku“ a co tedy s tím? Ale pokud totéž vyfotím v Austrálii, záběr bude mít obrovský náboj v tom, že kos je tam druh nepůvodní, invazní bude z hlediska rostlin i druhově nepůvodní trávník, a pokud kos bude tahat z trávníku žízalu, tak i ta žízala bude nepůvodní! Na zdánlivě běžném snímku kosa z Austrálie tedy nebude ani jeden z elementů původně z Austrálie. Bez popisku se to divák nedozví – úplně mu tím unikne klíčová pointa té fotky. S odpovídajícím vysvětlujícím popiskem snímek získá úplně jinou dimenzi. Stane se vlastně symbolem toho, jak dramatickým způsobem lidstvo ovládlo planetu. A scéna, která bude působit na první pohled poklidně, bude ve skutečnosti horor, protože Austrálie řeší obrovský problém s invazními druhy.

V té souvislosti se mi hned vybavil záběr ptáka pijícího z kohoutku na pumpě uprostřed australské pustiny, ten má taky pro mě sílu.

I pro mě je to hodně silná fotka. Poslední tři roky jsem začal posílat snímky do fotosoutěží a někdy jsem překvapený, které z nich se dostanou do užšího výběru. A toto je zrovna záběr, u kterého mi každý říká, jak je geniální, ale přitom nikdy nikde neuspěl. Začínám přemýšlet, v čem je chyba. Ale nemusí být – každá soutěž je do značné míry loterie. A jak zjišťuji, každý fotograf má nějakou svou „Nemesis“, fotku, která je pro něj zcela zásadní, ale v soutěžích opakovaně nevyhrává. Pro mě je ta fotka medosavky na kapajícím kohoutku hodně silná, symbolická v tom, že ikonicky zobrazuje urbanizaci ptactva a hned v několika významových rovinách.

Třeba nevyhrála právě proto, protože porotci neměli k fotce příběh. Pro ně to je možná obyčejný australský pták na obyčejném kohoutku...

To ne – do soutěží je nutno k fotkám doplnit i popisky, příběhy jsou porotami vlastně vyžadovány, což je jen dobře. I kdyby poroty nechtěly popisky, budu jim ty příběhy cpát (směje se). U záběru medosavky může být problém v tom, že fotka podobné scény a dokonce stejného druhu už v hlavní světové soutěži ptačích fotografií vyhrála. Což je škoda, protože ta fotka medosavky, co se mi poštěstila, vyšla technicky zdaleji, má lepší světlo, úhel, má oční kontakt,

který na té cizí vítězné fotce například úplně chybí. A hlavně: velká přidaná hodnota té moje fotky je v tom, že pták nejen pije, ale navíc při tom kouká na nápis „Tato voda není pitná“. Právě v tomhle porušování pravidel nebo očekávání vidím symbol urbanizace: lidé utíkají za přírodou mimo město, ale okolní krajina je tak zdevastovaná, že ptactvo a další živočichové odcházejí naopak do měst. Právě toto snímek zobrazuje velice výstižně.

Máte nějakého totemového ptáka nebo touhu, který druh ptáka byste chtěl ještě vyfotit, kterého nemáte ve svém portfolio a už jste třeba zkoušel za ním jet a zatím se nepovedlo?

Já bych přijal asi jakýkoliv druh, ale už by mi nešlo ani tak o ten druh, jako spíš o zajímavou scénu. Už zmiňovaný doktorand Libor mě upozornil, že všechny moje úspěšné fotografie ze soutěží jsou záběry „šuntů“, tedy nejběžnějších druhů, jako jsou kavky, volavky, straky a vlastně žádné exotické druhy. Přitom mám nafoceno 2500 druhů ptáků všude po světě, takže velká většina jsou exotické druhy. Ale na fotkách, které mi stojí za to poslat je do soutěže, jsou většinou běžné druhy – ale v nějaké neobvyklé situaci, kompozici nebo scéně. Prostě můj pohled na fotografování ptáků.

Dokážete vybrat nějaký záběr, který je pro vás nejceněnější nebo kterého si nejvíc vážíte?

Odpovím postižen vědou, protože ve vědě je v dnešní době největší modlou novost. Čili udělat něco, co před vámi ještě nikdo neudělal. Kdybych udělal technicky dokonalou fotku letícího kosa proti zapadajícímu slunci a vše bude perfektně ostré, tak si myslím, že to nikoho moc nezaujme, protože taková fotka už tu byla mili-onkrát. Nemá v sobě tu potřebnou novost. Na soutěžích je to krásně vidět. Většina fotek, které ve mně vyvolají wow efekt, jsou ty, kdy si řeknu, „páni, to mě nikdy nenapadlo takto to vyfotit nebo takovou scénu jsem nikdy ani neviděl!“.

Jako příklad uvedu dvě fotografie jednoho jedinečného příběhu, který v knize nemohl chybět. Na první pohled obyčejné, kdy sýkora koňadra krmí vyvedené mládě kukačky. Pokud člověk nemá hlubší znalost hnízdního parazitizmu, tak mu nedocvakne, že toto je naprosto raritní, protože dutinové hnízdiče kukačka téměř nikdy neparazituje. Příběh je ale mnohem silnější, je to ilustrace toho, že bez popisku nelze říct, zda je fotka skvělá nebo není. Je tu totiž i druhý snímek, doplňující celý příběh. Nejen o kukačce a sýkore: kukačka totiž původně parazitovala rehka zahradního, což je běžný hostitel a jediný dutinový hnízdič, kterého kukačka pravidelně parazituje v Evropě. Pak se na scénu dostavila sýkora koňadra, rehka vyhnala pryč a hnízdo uzurpovala. Jenže ho ukradla i s časovanou bombou... Protože koňadra nerozpozná cizí vejce, kukačka se vylíhla, vytlačila všechna mláďata pryč, kromě jednoho a vyrostla ještě spolu s mláďetem sýkory. Je

JEDINÁ V HISTORII ANEB ČASOVANÁ BOMBA V UKRADENÉM KUFŘÍKU. Tahle „sýkoří kukačka“ zůstává prvním a dosud jediným záznamem „second hand“ parazitizmu v ptačí říši. Co se tu stalo? Kukačka dutinové hnízdiče téměř nikdy neparazitizuje, jedinou evropskou výjimkou je rehek zahradní. Ten byl i původním majitelem hnízda. Vzápětí poté, co do rehčího hnízda nakladla kukačka, se však hnízdo stalo hnízdem sýkořím. Koňadry jsou k ostatním ptákům mimořádně agresivní a umí původního majitele i zabít a hnízdo si uzurpovat. Jenže to v tomto případě zrovna dobrý nápad nebyl... Sýkora totiž kukaččí vejce nepoznala a kukačka se vylíhla. Kukaččeti se nepodařilo vytlačit veškerou konkurenci (jedno vytlačené rehčí vejce leží na okraji hnízdní dutiny dole), jedno sýkoří mládě zůstalo a bylo koňadrami vykrmeno spolu s kukačkou a úspěšně vyvedeno! Už to samo o sobě je mimořádné – podobných případů je napříč ptačí říší historicky známo jen pár desítek. Ale spojení mezidruhového hnízdního parazitizmu a mezidruhové uzurpace hnízda je doloženo v celé historii ornitologie pouze jednou. A poučení? Být vami, ten na nástupišti odložený kufrík bych nebral – může v něm číhat časovaná bomba...

Utula, Finsko, červenec 2013, Nikon D600, Nikkor 200–400 f/4; telekonvertor 1,4x; stativ, 550 mm, ISO 1 000, 1/2 000, f/10

„A VENI!“ Klame tělem: krasavec, ale urputně nesnášenlivý. Za několik hodin, během kterých jsem z krytu pozoroval, jak mandelík vyhání z okolí své hnízdní dutiny vše opeřené, jsem na kartě nashromáždil celkem nula použitelných záběrů jeho bleskových výpadů. Po několika dalších hodinách jsem ale v jeho chování vyzoroval určitou pravidelnost. Umožnila mi předpovědět, kde a kdo se asi příště dostane do středu jeho zuřivého zájmu – tentokrát to odnesl samec poštolky obecné. Puztaszer, Maďarsko, červen 2023. Nikon D5, Nikkor 200–500 f/5,6, 290 mm, ISO 25 600, 1/6 400, f/6,3

AFRIČANKY NA LEDU. Ačkoli to ve zlaté hodině husicím nilským „sluší“, je tento původně tropický africký druh v Evropě nevídaným invazním vetřelcem. Agresivita husic je mimořádná, uzurpují hnízda jiným druhům a poradí si dokonce i s čápem či jestřábem! Před několika lety překvapil pár husic z moravského Majetína – samice začala snášet těsně před Štědrým večerem! Výsledná „nadílka“ jedenácti mláďat je navíc nejvyšší u nás zatím doložený počet. Jara se kupodivu dožila celá polovina mláďat. Pořídít záběr byl celkem oříšek. Proostrřit celý „vláček“ mláďat (ale už ne pozadí záběru) by byl problém za každých okolností a zde tuplem, led byl tenký, nedalo se na něj lehnout, možnost manévrování při focení byla velmi omezená.

Majetín, Česko, únor 2021, Nikon D500, Nikkor 200–500 f/5,6, 500 mm, ISO 800, 1/800, f/6,3

KAM TEN SPĚCH? Na lesním pítku se ráchala rodina koňader, když se na scénu schváceně vplazil hlemýžď. Jeho tempo bylo sice pověstně slimejší (konkurence promine...), ale mně tekly nervy. Sýkory nepřehledně skákaly, cákaly a vůbec se neměly k tomu, aby vytvořily nějakou použitelnou kompozici, zatímco se šnek pomalu, ale jistě, vzdaloval! Naštěstí se sýkoří horda odebrala pryč, ale zůstal jeden opozdilec. Voda se uklidnila a sýkora vyslyšela moje modlitby, konečně otočila hlavu správným směrem, i zobáček otevřela... a neřád hlemýžď zlovlně zatáhl tykadla!

Pusztaszer, Maďarsko, červen 2023, Nikon D5, Nikkor 200–500 f/5,6, 270 mm, ISO 20 000, 1/800, f/7,1

STOPAŘ SE ZVRHLÝM JÍDELNÍČKEM. Srnky na palouku? Tak se domnívali kolegové, kterým jsem ku zdrcující kritice posílal všechny fotky, co v knize vidíte (a další, které nevidíte). Tak se přiznám. Srnky ne. Vlastně ekologicky ano – takové subsaharské srnky, konkrétně impaly (*Aepyceros melampus*). Samice se stará o mládě pečlivě, dokonce z něj snímá tíži převozu těch z vedra dychtících kujónů, klaunských klubáků. Mimo chodem, klubáci jsou nejzavilejší stopaři ptačího světa, jinak než přichycené na kůži žirafy, hrocha či antilopy je téměř neuvidíte. A jejich meničko může konkurovat i největším gastro zvrhlíkům ptačí říše, štítonosům. Klubákoví nejvíc konvenuje to, co mu nabízí jeho dopravní prostředek a vlastně i „talíř“ – klíšata, nejlépe ta pukající objemem nasáté krve, strupy a ušní maz.

Mana Pools, Zimbabwe, říjen 2019, Nikon D500, Nikkor 200–500 f/5,6, 360 mm, ISO 110, 1/250, f/5,6

to první a dosud jediný zaznamenaný případ takového second hand parazitizmu, žádný jiný podobný případ nikdo nikdy nedoložil. Je to naprostý světový unikát.

Jak kniha vlastně vznikala? Píšete, že teprve, když jste ji začal tvořit, tak jste zjistil, kolik máte záběrů.

Knížka vznikala nejen poslední tři měsíce, kdy jsem ji skládal, ale je v ní vlastně všech mých 35 let, kdy ptáky pozoruji. Příběhy vznikaly celou tu dobu, co jsem na to ptactvo koukal.

Výběr snímků proběhl v různých kolech, hlavním kritériem byla diverzita a rozmanitost, dostat tam co nejvíce druhů, zajímavostí, zemí. Například když jsem se rozhodl, že zařadím Ekvádor, tak jsem si řekl, nedám víc než půl tuctu záběrů, tím pádem mi zbyly stovky dalších nafočených druhů, které jsem už nezařadil, i když by to byly zajímavé a pěkné fotky. Ale nezařadil jsem je, protože Ekvádor už byl „saturovaný“.

Často se mi stalo, že jsem už zařazenou fotku vyhodil, protože na protější stránku vyšla fotka, která s ní nekorespondovala. Hodně jsem uvažoval nejen o fotce samotné, ale o tom, jak bude působit v souvislosti s okolními fotkami. Proto jsou často snímky vybrané tak, aby dvoustrana tvořila nějaký skrytý příběh, aby snímky korespondovaly nejen významově, ale i očním kontaktem, barvami, aby se doplňovaly, byly v podobných tónech atd.

Musím na závěr konstatovat, že kniha *Ptačí svět očima fotografa* opravdu není „jen“ fotoknihou pro potěšení oka, ale publikací, díky níž se čtenář může vydat na vizuálně velkolepou výpravu do fascinujícího světa ptáků na mnohá místa naší zeměkoule. A pokud se spojí dojem snímku se zajímavými popisky v podobě minipříběhů, pak se bude čtenář jistě ke knize opakovaně vracet. Vydejme se tedy na úžasnou výpravu do ptačího světa...

připravil Jiří KASINA

„Za operenci po všech sedmi kontinentech“

KNIHYKAZDA.CZ

Foto autora © Ondřej Prosícky